

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA OPĆINE BISKUPIJA
ZA PERIOD 2022. – 2024. GODINE**

Orlić, rujan 2021. godine

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donosi i usvaja smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period koje između ostalog sadrže ciljeve ekonomske politike za trogodišnji period te makroekonomski i fiskalni okvir opće države.

Sukladno Zakonu o proračunu (NN br. 87/08, 136/12 i 15/15), a na osnovi Smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje i uputa za izradu državnog proračuna, Ministarstvo financija sastavilo je Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2022. - 2024.

Upute Ministarstva financija sadrže:

- temeljne makroekonomske pokazatelje iz Smjernica
- metodologiju izrade prijedlog financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- metodologiju izrade prijedloga proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- dostavu dokumenata i unos podataka
- planiranje rashoda proračunskih korisnika i postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija
- obaveza izrade provedbenih programa
- dostupnost materijala i
- obrasce za izradu prijedloga financijskog plana

Metodologija za izradu prijedloga financijskog plana odnosno proračuna jedinice lokalne samouprave propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provođenje Zakona: Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10 i 120/13) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18).

Odredbe ovih propisa odnose se na proračunske i izvanproračunske korisnike.

Čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovoran je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, odnosno financijskog plana i za svrsishodnost, učinkovitost i za ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima proračuna odnosno financijskog plana

Na web stranici Ministarstva financija www.mfin.hr (pod Proračun/Lokalni proračuni) objavljene su Upute za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2022- 2024. godine, sa detaljnim obrazloženjima temeljnih ekonomskih pokazatelja, metodologijom izrade proračuna i financijskih planova te odgovarajućim obrascima.

Prema dobivenim uputama, Jedinствени upravni odjel sastavlja Upute proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti.

Upute obavezno sadrže:

- Temeljna ekonomska ishodišta i pretpostavke za izradu prijedloga proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i prijedloga financijskih planova njezinih proračunskih i izvanproračunskih korisnika.
- Opis planiranih politika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Visinu financijskog plana po proračunskim korisnicima koja sadrži visinu financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu i tekuću proračunsku godinu, te visinu financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, raspoređen na:

- a) visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i
- b) visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti.
- Način pripreme te terminski plan za izradu proračuna i prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Šifre i nazive zajedničkih programa te aktivnosti i projekata u skladu s kojima će korisnici izraditi svoj financijski plan.

2. TEMELJNA EKONOMSKA ISHODIŠTA I PRETPOSTAVKE ZA IZRADU PRIJEDLOGA PRORAČUNA (MAKROEKONOMSKE PROJEKCIJE)

Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2022.-2024.godine sadrže: makroekonomski i fiskalni okvir RH, visinu financijskog plana državnog proračuna po razdjelima organizacijske klasifikacije za prethodnu i tekuću proračunsku godinu, kao i visinu financijskog plana u narednom trogodišnjem razdoblju. Financijski plan obuhvaća visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa odnosno aktivnosti koje proizlaze iz trenutno važećih propisa te visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti. Smjernice također sadrže i ciljne vrijednosti salda kojih se izvanproračunski korisnici, odnosno trgovačka društva i druge pravne osobe koje ulaze u obuhvat sektora opće uprave, trebaju pridržavati u nadolazećem srednjoročnom periodu.

Smjernice su objavljene na mrežnoj stranici Vlade Republike Hrvatske <https://vlada.gov.hr/sjednice/71-sjednica-vlade-republike-hrvatske-32666/32666>.

3. OPIS PLANIRANIH POLITIKA OPĆINE BISKUPIJA

Proračun Općine Biskupija za razdoblje 2022.-2024. godine biti će u funkciji razvoja kao i porasta životnog standarda građana kroz ostvarenje slijedećih ciljeva:

- izgradnja komunalne infrastrukture,
- porast životnog standarda kroz razvoj socijalne infrastrukture,
- poticanje razvoja poljoprivrede ,
- jačanje gospodarstva,
- zaštita okoliša,
- prostorno planski razvoj,
- razvoja civilnog društva.

4. PROCJENA PRIHODA I RASHODA TE PRIMITAKA I IZDATAKA PRORAČUNA OPĆINE BISKUPIJA U SLJEDEĆE TRI GODINE

Prihodi se planiraju na temelju istih makroekonomskih pretpostavki kao i kod prihoda državnog proračuna, u skladu s trenutnim kretanjima i makroekonomskim projekcijama za spomenuto razdoblje.

Prihodi od poreza i prireza na dohodak za period 2022-2024.godine projicirani su na osnovu plana za 2021.godinu i ostvarenja prihoda u 2020.godini.

Pomoći proračunu iz drugih proračuna (kompenzacijske mjere) očekuju se na prošlogodišnjem nivou.

Prihodi od imovine kretati će se u skladu s dosadašnjim trendom.

Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, koji uključujući komunalne naknade i komunalni doprinos, kao i ostale kategorije prihoda kretati će se u skladu s dosadašnjim trendom.

Ukupni rashodi proračuna kretati će se u skladu s dosadašnjim trendom.

Uzimajući gore navedeno u obzir kao i vlastite gospodarske i društvene specifičnosti, a pridržavajući se odredbi Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti svaka jedinica samouprave izrađuje plan prihoda i rashoda uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti.

5. VISINA FINACIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA

Okvirni opseg financijskih planova za 2022.-2024. predviđa se sagledavajući izvršenje za 2020.godinu i plan za 2021.godinu, odnosno dosadašnje izvršenje.

Općina Biskupija ima jednog proračunskog korisnika Vijeće srpske nacionalne manjine, te će financirati program vijeća nacionalnih manjina: zaštita prava nacionalnih manjina, odnosno materijalne i ostale rashode.

Prijedlog visine financijskog plana:

Vijeće srpske nacionalne manjine	2021.	2022.	2023.	2024.
Visina financijskog plana	80.000,00	100.000,00	115.000,00	120.000,00

6. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINACIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG I IZVANPRORAČUNSKOG KORISNIKA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Proračunski korisnici Općine Biskupija obavezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilniku o proračunskim klasifikacijama i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te pridržavati se ovih uputa.

Proračunski korisnici Općine Biskupija dužni su izraditi prijedlog financijskog plana za 2022.godinu i procjenu financijskog plana za razdoblje 2023-2024. godine, te svoje financijske planove dostaviti nadležnom upravnom tijelu.

Proračunski korisnik u financijskom planu treba iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili podmirivanje dijela rashoda korisnika direktno s računa proračuna.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika za razdoblje 2022.-2024. u skladu sa člankom 29. Zakona o proračunu sadrži:

- 1. Procjene prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2022 - 2024.,**
- 2. Plan rashoda i izdataka za razdoblje 2022 -2024., razvrstane prema proračunskim klasifikacijama,**
- 3. Obrazloženje prijedloga financijskog plana.**

Proračunski korisnici prihode i primitke, rashode i izdatke za 2022.godinu planiraju na razini podskupine (treća razina računskog plana), a za 2023.i 2024.godinu planiraju na razini skupine (druga razina računskog plana).

Uz ekonomsku i programsku klasifikaciju, proračunski korisnici u izradi financijskog plana primjenjuju i klasifikaciju po izvorima financiranja. Sukladno članku 19.stavaku 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama upravno tijelo određuje broježane oznake i nazive druge razine izvora financiranja.

Osnovni izvori financiranja su:

-opći prihodi i primici, proračunski korisnik uključuje prihode koje ostvari iz nadležnog proračuna, a koje planira u okviru podskupine 671 prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti korisnika proračuna,
-vlastiti prihodi, iskazuju se u okviru podskupine 661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pružene usluge,
-posebne namjene, čine prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonskim propisima,
-pomoći, čine prihodi ostvareni od inozemnih vlada, od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, prihodi od drugih/nenadležnih proračuna, od izvanproračunskih korisnika, iz državnog proračuna temeljem prenosa EU sredstava,
-donacije, čine prihodi ostvareni od fizičkih osoba, neprofitnih organizacija, trgovačkih društava i od ostalih subjekata izvan općeg proračuna, Proračunski korisnik ne može planirati donacije (skupina 663) od drugih proračuna i proračunskih korisnika,
-naknade s osnova osiguranja, čine prihodi ostvareni prodajom ili zamjenom Izvori financiranja prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i nefinancijske imovine i od naknade štete s osnova osiguranja, a mogu se koristiti za kapitalne rashode,
-namjenski primici, čine primici od financijske imovine i zaduživanja čija je namjena utvrđena posebnim ugovorima i/ili propisima.
Proračunski korisnici obavezni su usvojiti financijski plan do kraja godine, kako bi se od 01.siječnja 2022.godine mogle preuzeti i izvršavati nove obaveze.
Temeljem zahtjeva nadležne jedinice, proračunski korisnici mogu izraditi i prijedlog financijskog plana na razini odjeljaka (četvrta razina računskog plana). Međutim upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo obavezno je usvojiti financijski plan korisnika, a predstavničko tijelo proračun za 2022.godinu na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije za 2023.i 2024.godinu na razini skupine (druga razina računskog plana).

Planiranje viškova/manjkova iz prethodnih godina u financijskom planu

Financijski plan korisnika treba biti uravnotežen. Izuzev prihoda i rashoda (korisnici najčešće nemaju primitaka i izdataka) potrebno je u financijski plan uključiti i predviđeni manjak, odnosno višak prihoda te i s navedenim bilančnim kategorijama postići uravnoteženje.

Ukoliko se posluje s manjkom, treba kroz financijski plan pokazati korekcije pogrešnih odluka iz prošlosti iz kojih su manjkovi proizašli i iznaći načine za njihovo pokriće. Manjkovi se mogu pokriti na teret novih izvora financiranja, odnosno rasta prihod ili smanjenjem ukupne rashodovne strane u visini nastalih manjkova.

Moguće je sukcesivno planirati pokriće manjka kroz trogodišnje razdoblje za koje se financijski plan donosi, s tim da nije moguće sav manjak prebaciti na posljednju godinu zadanog trogodišnjeg plana. Sukcesivno planiranje pokriva manjka moguće je jedino pod uvjetom da se uz financijski plan donese akt koji će sadržavati:

1. analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja institucije,
2. prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje,
3. akcijski plan provedbe navedenih mjera s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom.

Višak i manjak ne iskazuju se u financijskom planu na računima razreda 6/7 i 3/4 već u sam financijski plan uključuje bilančna pozicija 922 višak/manjak prihoda

Obrazloženje financijskog plana

Obrazloženje financijskog plana proračunskog korisnika je podloga za analiziranje rezultata i oblikovanje budućih ciljeva, usmjeravanje djelovanja proračunskog korisnika te osnova za utvrđivanje odgovornosti.

U skladu s člankom 30. Zakona o proračunu proračunski korisnici su dužni uz prijedlog financijskog plana izraditi i dostaviti obrazloženje prijedloga financijskog plana.

- **Obrazloženje prijedloga financijskog plana sadrži:**

- sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika,
- obrazložene programe,
- zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi,
- usklađene ciljeve, strategiju i programe s dokumentima dugoročnog razvoja,
- ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa,
- izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti proračunskog korisnika u prethodnoj godini,
- ostala obrazloženja i dokumentaciju.

Budući da se financijski plan, odnosno proračun čiji se posebni dio sastoji od financijskih planova proračunskih korisnika, usvaja za trogodišnje razdoblje važno je kroz obrazloženje postići da proračunski dokumenti pažljivo objašnjavaju, od godine do godine, kako su procjene proračunskih stavki i višegodišnje procjene povezane s višegodišnjim procjenama iz prethodne godine.

Dakle, odstupanja od onog što je prethodne godine projicirano za 2022. i 2023., i što je već usvojeno prethodne godine, ali na manje razrađenoj razini potrebno je u ovome dijelu obrazložiti, navodeći zbog čega dolazi do razlika u odnosu na projekcije dane prethodne godine.

Obrazloženje programa

Program je skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja.

Uvođenjem srednjoročnog fiskalnog okvira i programskog planiranja u skladu s najboljom europskom praksom **naglasak se stavlja na rezultate koji se postižu provedbom programa, aktivnosti i projekata koji su planirani u proračunu, umjesto na vrstu i visinu troškova. Time se zahtijeva preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa (i aktivnosti i projekata) od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika.**

Proračun po programima usredotočen je na rezultate svakog programa jer omogućava praćenje rashoda i izdataka vezanih uz provedbu programa. Proračun po programima prezentira javnosti, predstavničkim i izvršnim tijelima, ciljeve i proračunska sredstva osigurana za provedbu zadanih ciljeva te rezultate provedbe planiranih programa.

Mjerenje rezultata programa osigurava jasniju i učinkovitiju dodjelu sredstava.

Prilikom izrade obrazloženja naglasak je potrebno staviti na ciljeve koji se programima namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva.

Obrazloženje cilja nekog programa mora odgovoriti na sljedeća pitanja:

- što se ovim programom želi postići
- kako se nastoji realizirati program
- tko je korisnik ili primatelj usluge.

U opisu programa i njihovih ciljeva važno je istaknuti uštede do kojih će dovesti realizacija utvrđenih ciljeva, a moguće je dodati i objašnjenje posljedica koje bi nastale u slučaju neprovedbe ovoga programa ili neprovedbe u predloženom obuhvatu ili predviđenom razdoblju.

U okviru procjene potrebnih sredstava potrebno je navesti ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa, odnosno aktivnosti/projekata.

Važno je naglasiti da proračunski korisnici moraju dati projekcije i obrazloženje kretanja ključnih varijabli za izračun potrebnih sredstava.

POSTUPAK IZMJENE I DOPUNE FINACIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA

Tijekom godine moguće su nepredviđene okolnosti koje dovode do neplaniranih ostvarenja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračunskih korisnika.

Za izmjene financijskog plana proračunskog korisnika koje su vezane uz financiranje iz općih izvora općih prihoda i primitaka lokalnog proračuna, potrebna je suglasnost jedinice lokalne samouprave odnosno preraspodjela ili izmjena i dopuna proračuna.

Izmjene financijskog plana proračunskog korisnika koje su vezane uz izvore vlastite i namjenske prihode i primitke propisati će se odlukom o izvršenju proračuna za 2022.godinu.

7. DOSTAVA DOKUMENATA I UNOS PODATAKA

Sukladno članku 40. Zakona o proračunu, općinski načelnik obavezan je Ministarstvu financija dostaviti proračun i projekcije, odluku o izvršenju proračuna te izmjene i dopune proračuna u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Općina Biskupija je u obavezi na adresu e-pošte Ministarstva financija: lokalni.proracuni@mfin.hr poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Sukladno članku 112. Zakona o proračunu, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana od dana nakon što ga donese predstavničko tijelo. Ako predstavničko tijelo ne donese godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, općinski načelnik ga dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Ministarstvu financija je potrebno na e-mail adresu lokalni.proracuni@mfin.hr dostaviti isključivo link na internetsku stranicu općine Biskupija na kojoj je izvještaj objavljen. Državnom uredu za reviziju je podatak o linku potrebno dostaviti na e-mail područnog ureda Državnog ureda za reviziju na čijem području je sjedište jedinice.

Unos podataka iz proračuna u web aplikaciju za statističke potrebe

Za potrebe statističkog praćenja, u posebnu web aplikaciju Ministarstva financija „Financijski planovi JLP(R)S“, raspoloživu na stranici: <https://www3.apis-it.hr/wab/servlet/proweb/webjlp/rs/LogIN> jedinice, kao i prethodnih godina, unose se podaci iz proračuna za 2021. i projekcija za 2022. i 2023. i svih izmjena i dopuna proračuna za 2019.godinu.

Svi podaci u aplikaciju unose se kontinuirano, najkasnije 15 od dana stupanja na snagu svakog pojedinog dokumenta.

Upute za pristup i korištenje aplikacije dostupne su na mrežnoj stranici Ministarstva financija, na adresi <http://www.mfin.hr/hr/elektronicka-dostava-planova-proracuna-jlprs-upute>.

8. VREMENSKA DINAMIKA IZRADE PRORAČUNA ZA RAZDOBLJE 2022. - 2024.

1. Nadležnom Upravnom odjelu **najkasnije do 15.10.2021. godine** moraju biti dostavljeni prijedlozi financijskih planova proračunskih korisnika (Mjesni odbori, Vijeće srpske nacionalne manjine), te zahtjevi ostalih korisnika za uvrštenje u Proračun u skladu s Zakonom o proračunu i propisanom metodologijom za izradu financijskih planova.
2. Jedinostveni upravni odjel Općine Biskupija mora izvršiti usuglašavanje zahtjeva sa procijenjenim proračunskim prihodima i izraditi Nacrt proračuna za 2022. te ga uputiti načelniku općine **najkasnije do 31.10.2021. godine** zajedno sa nacrtima Programa te nacrtom Odluke o izvršavanju Proračuna za 2022.godinu.
3. Načelnik općine utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija te ih **najkasnije do 15.11.2021. godine** podnosi Općinskom vijeću na razmatranje i donošenje.
4. Općinsko vijeće **do 31.12.2021. godine** donosi Proračun za 2022. godinu i projekcije za 2023 i 2024. godinu.

Napomena:

Proračunski korisnici i ostali zainteresirani subjekti za financiranje iz proračuna financijske planove i programe moraju dostaviti u papirnatom obliku (poštom ili osobno na protokol).

9. DOSTUPNOST MATERIJALA

Prijedloge financijskih planova potrebno je izraditi **sukladno danim uputama objavljenim na mrežnoj stranici Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/istaknute teme/lokalna-samouprava/105>.**

Na Internet stranici Općine Biskupija www.biskupija.hr uz ove Upute nalaze se:

Prilog 1: Prijedlog Financijskog plana sa općim dijelom, planom prihoda i primitaka i planom rashoda i izdataka.

KLASA: 400-01/21-01/2

URBROJ: 2182/17-03-21-01

Orlić, 28. rujna.2021.godine

Pročelnik JUO-a

Goran Matijaš, dipl.oec.